

PREGLED IZMJENA I DOPUNA ZAKONA O DRŽAVLJANSTVU BOSNE I HERCEGOVINE

Advokatska kancelarija Prnjavorac

<https://advokat-prnjavorac.com>

Zakon o državljanstvu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 4/97, 13/99, 41/02, 6/03, 14/03, 82/05, 43/09, 76/09 i 87/13) proglasio je svojom odlukom Visoki predstavnik za Bosnu i Hercegovinu Karlos Vestendorf ("Službeni glasnik BiH" broj 4/97), a u istovjetnom tekstu ga je usvojila Parlamentarna skupština BiH ("Službeni glasnik BiH" broj 13/99).

Odredbama člana 1. Zakona o izmjeni Zakona o državljanstvu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 41/02 i 6/03) – odlukom ga proglasio Visoki predstavnik, a Parlamentarna skupština usvojila u istovjetnom tekstu, u članu 39. stav 1 broj "5" je zamijenjen brojem "15", pa je tako odložena primjena člana 17. Zakona za još deset godina.

Odredbama člana 1. Zakona o izmijenama i dopunama Zakona o državljanstvu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH" broj 14/03) član 23. Zakona dopunjen je stavovima 4., 5. i 6. na način što je osnov za oduzimanje državljanstva BiH proširen u slučajevima postojanja pravosnažne presude Suda BiH za teža krivična djela koja ozbiljno štete vitalnim interesima BiH. Odredbama čl. 2. i 3. izmijenjeni su stavovi 1. i 2. člana 30. Zakona (tim članom propisana je nadležnost za donošenje odluka), a odredbama člana 4. dodan je kao prvi član u poglavlju VII član 36a., kojim je utvrđeno oduzimanje državljanstva BiH izuzetno od odredbi člana 23. na period koji ističe 01.01.2008.godine.

Odredbama Zakona o izmijenama i dopunama Zakona o državljanstvu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH" broj 82/05) izmijenjeni su članovi 23., 26., 30., 31., član 36a. je brisan, a izmijenjeni su članovi 37. i 40., dok je iza člana 41. dodan član 41a..

Izmjenom člana 23. proširen je osnov za oduzimanje državljanstva BiH i na osuđena lica od strane stranih sudova, a izmijenama člana 26. precizirano je da se odluke o sticanju i prestanku državljanstva donose u skladu sa čl. 30. i 31., ili sa prelaznim odredbama poglavlja VII Zakona. Odredbama čl. 3. i 4. izmijenjeni su stavovi 1. i 2. člana 30. Zakona (tim članom propisana je nadležnost za donošenje odluka), a članom 5. brisan je član 36a. Zakona. Članom 6. izvršena je izmjena člana 37. Zakona na način da se revizija državljanstva proširuje na lica naturalizovana do 1.01.2006.godine. Odredbama članova 7. i 8. izmijenjeni su članovi 40. i 41.

<https://advokat-prnjavorac.com>

Zakona, tako što je osnovana Državna komisija za reviziju odluka o naturalizaciji stranih državljana i određena njena nadležnost i način rada. Odredbama člana 9.,iza člana 41. Zakona dodan je član 41a., kojim je regulisan način rada komisije u postupku revizije državljanstva lica kojim je državljanstvo BiH dodjeljeno više puta, te završetak rada komisije. Odredbama člana 10. utvrđen je rok od 30 dana da Vijeće ministara BiH odredi članove Komisije.

Odredbama člana 1. Zakona o izmijenama i dopunama Zakona o državljanstvu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH" broj 43/09) izmijenjen je član 40. Zakona na način da nadležnost za reviziju lica naturalizovanih između 06.04.1992. godine i 01.01.2006. godine umjesto Komisije vrši Ministarstvo civilnih poslova BiH. Odredbama člana 2. izmijenjen je član 41. Zakona, tako što se utvrđuje predmet revizije; riječ "Komisija" se zamjenjuje riječju "Ministarstvo"; briše se stav 5. – kojim je bila propisana nadležnost Vijeća ministara za oduzimanje državljanstva u slučaju iz člana 23. Zakona; propisuje se da lica koja su bila uključena u process naturalizacije ne mogu biti uključena u process revizije državljanstva; te se vrši odgovarajuća prenumeracija odredbi tog člana. Odredbama člana 3. izmijenjen je član 41a. Zakona, tako što je riječ "Komisija" zamijenjena riječju "Ministarstvo", utvrđen je rok za okončanje postupka revizije do 01.03.2012. godine, a da će sva arhiva i neriješeni spisi koji se odnose na reviziju državljanstva BiH biti predati Ministarstvu.

Odredbama Zakona o izmijenama i dopunama Zakona o državljanstvu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" broj 76/09) , koji je proglasio Visoki predstavnik Valentin Incko, otklonjene su nejasnoće u primjeni člana 6. stav 4. Zakona i uređen postupak izbora i promjene entitetskog državljanstva za državljane BiH sa prebivalištem u Brčko Distriktu i izvršene su odgovarajuće korekcije u članu 35. stavovi 3. i 5. Zakona, vezano za obavezu dostavljanja podataka Ministarstvu civilnih poslova. Članom 1. izmijenjen je član 6. stav 4., članom 2. dodan je novi član 29a., a članom 3. dopunjen je član 35. u smislu obaveze dostavljanja podataka od strane Brčko Distrikta BiH.

Zakonom o izmijenama i dopunama Zakona o državljanstvu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH" broj 87/13) - odredbama člana 1. otklonjene su nejasnoće u primjeni člana 6. stav 4. Zakona, preciziranjem da je dovoljno da lice do navršene 23 godine podnese prijavu za evidentiranje državljanstva BiH nadležnom organu. Odredbama člana 2. Utvrđeno je da se u članu 7. stav 1. Zakona briše tačka 2., kojom je bilo propisano da dijete bez državljanstva koje je dobilo državljanstvo BiH na osnovu rođenja u BiH, a čija su oba roditelja nepoznata ili nepoznatog državljanstva ili bez državljanstva gubi državljanstvo BiH ako

do 14 godine dobije državljanstvo druge države. Odredbama člana 3. izmjenjen je član 9. Zakona na način da je olakšana naturalizacija stranaca u BiH smanjenjem stalnog boravka na teritoriji BiH sa 8 na 3 godine prije podnošenja zahtjeva. Takođe utvrđena je obaveza odricanja od stranog državljanstva kao uslov za naturalizaciju i propisani su dodatni uslovi za naturalizaciju. Odredbama člana 4. izmjenjen je član 10. Zakona na način da se takođe zahtijeva odricanje od stranog državljanstva u postupku naturalizacije bračnog druga državljanina BiH, a uslov prijave boravka na teritoriji BiH je olakšan (dovoljno je prijavljen stalni boravak prije podnošenja zahtjeva). Članom 5. olakšan je boravak kao uslov za naturalizaciju djece na način da je dovoljno da dijete ima odobren privremeni boravak. Odredbama člana 6. iza člana 11. Zakona dodan je novi član "11a." kojim je olakšana naturalizacija izbjeglica i apatrida. Odredbama člana 7. iza člana 12. Zakona dodan je novi član "12a." kojim se propisuje olakšan povrat, odnosno ponovno sticanje državljanstva BiH lica kojima je državljanstvo BiH prestalo odricanjem radi sticanja ili zadržavanja državljanstva druge države (dovoljno je godinu dana privremenog boravka prije podnošenja zahtjeva uz uslov da se odrekne stranog državljanstva, osim ako BiH sa tom državom ima zaključen ugovor o dvojnem državljanstvu).

Članom 8. brisane su tačka a), a prenumerisane su tačke b), c), d) i e), a takođe su brisane i riječi iza člana 16., a članom 9. brisani su članovi 17. i 18. Zakona. Odredbama članova 8. i 9. implementirana je odluka Ustavnog suda BiH broj U 9/11 od 23.09.2011. godine, kojom je član 17. Zakona proglašen neustavnim, a prestao da važi Rješenjem o neizvršenju te Odluke od 28.09.2012. godine objavljenom u "Službenom glasniku BiH" broj 85/12 od 19.10.2012. godine. Odredbama navedenog člana 17. bio je propisan gubitak državljanstva BiH za državljane BiH koji dobrovoljno steknu državljanstvo druge države, ukoliko se drugačije ne određuje bilateralnim sporazumom između BiH i te države.

Odredbama člana 10. izmijenjene su odredbe člana 19. Zakona, tako što se sada omogućava odricanje za malodobnu djecu čiji se jedan roditelj odrekao državljanstva BiH, uz saglasnost drugog roditelja državljanina BiH (do ove izmjene uslov za odricanje djeteta bio je da je za oba roditelja državljanstvo BiH prestalo odricanjem). Takođe, preciziran je prestanak državljanstva BiH na osnovu člana 19.. Odredbama člana 11. precizirana je odredba člana 20. Zakona o poništenju odluke o odricanju u slučaju da lice koje se odreklo nije steklo državljanstvo države koja mu je izdala garanciju. Odredbama člana 12. preciziran je način prestanka državljanstva odricanjem izmjenom člana 24. Zakona. Odredbama člana 13. izmjenjen je član 29. Zakona preciziranjem uslova za promjenu entitetskog državljanstva promjenom prebivališta. Odredbama članova 14.,15.i16. izvršena je, u skladu sa izmjenama i dopunama, odgovarajuća prenumeracija vezano za donošenje odluka o državljanstvu, te su brisane riječi "i komunikacija"

radi usklađivanja izmijene naziva Ministarstva civilnih poslova. Odredbama člana 17. iza člana 33. Zakona dodani su novi članovi 33a., 33b. i 33c., čijim odredbama je utvrđena obaveza Ministarstva civilnih poslova da vodi službene evidencije o sticanju i prestanku državljanstva, te o predmetima naknadnog upisa u matične knjige rođenih, odnosno knjige državljana BiH, te da ministar propisuje sadržaj i način vođenja evidencija. Odredbama člana 18. precizirane su odredbe člana 35. Zakona, radi omogućavanja upisa činjenice državljanstva BiH u posebne knjige državljana, te radi usklađivanja naziva Ministarstva civilnih poslova, brisanjem riječi “i komunikacija”. Odredbama člana 19. izmjenjen je član 38. Zakona, u smislu preciziranja i olakšavanja uslova za sticanje državljanstva BiH od strane državljana bivše SFRJ, te utvrđen olakšan način utvrđivanja prebivališta djece kod primjene ovog člana i člana 29. Zakona. Odredbama člana 20. brisan je član 39. Zakona, čije su odredbe izgubile smisao nakon donošenja navedene Odluke Ustavnog suda i protekom vremena u odnosu na vrijeme donošenja Zakona. Odredbama člana 21. u članu 41a. stavovi 2. i 3. se brišu jer se odnose na rad Komisije, čije poslove revizije državljanstva je preuzelo Ministarstvo, te su brisane riječi “i komunikacija”, radi usklađivanja naziva Ministarstva kao naprijed. Odredbama člana 23. iza člana 43. Zakona dodani su članovi 43a. i 43b., čijim odredbama je propisano da će se postupci započeti prije stupanja na snagu ovog Zakona nastaviti i okončati prema odredbama onog Zakona koji je povoljniji za stranku, te da će Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine donijeti odgovarajuće podzakonske akte u roku od 60 dana od stupanja na snagu Zakona. Odredbama člana 24. ovlašćene su ustavo pravne komisije Parlamentarne skupštine BiH da zajednički utvrde prečišćen tekst Zakona o državljanstvu BiH, te je isti i objavljen u ("Službenom. glasniku. BiH", br. 22/2016 - prečišćen tekst)